

Dostluk ormanında yürüyüş

Kaan EGEMEN

Selçuk Demirel'in çizgilerle, renklerle ve sessizce anlattığı hikâyelerine YKY etiketiyle bir yenisi eklendi: Bir Ağacın Altında. John Fowles'un 'cennete kaçmak' diye nitelediği; yapraklarıyla oluşturduğu çatısıyla ve gövdeleriyle ördüğü duvar karşısında birey-ötesi bir varlıkla karşılaştığını söylediği ağaçları Hermann Hesse, 'etkileyici vaizler' olarak tanımlamıştı. Hesse'ye göre "yalnızlaşmış insanlara benzeyen" ağaçlar, bilmediklerimizi yüzümüze çocukça ve bilgece vuran münzevilerdi aynı zamanda. Demirel de çizgileriyle doğanın, bir yeryüzü mucizesi gibi sunduğu ağaçlara bakıyor. Bazen onların gölgesinde öylece duruyor bazen yürüyor ve cümlesiz, çağrışımlara açık, duyguları ve düşünceleri harekete geçiren hikâyeler kurguluyor.

Zamanı, resmettiği ağaçlarla ve onların çağrıştırdıklarıyla parçalara ayıran Demirel; yapraklardan, dallardan, gölgelerden

ve bunların arasında konumlanan insan ve hayvanlardan mürekkep bir mekân yaratıyor. Hesse'nin 'dağların yakın akrabası' dediği ağaçların, şiirselliğini ve var oluşunu yansıtıyor her çizimiyle. Demirel insanın, hayvanın ve ağacın

gölgelerini kesiştirirken Güven Turan'ın dediği gibi 'bir düş ormanı' meydana getiriyor. Öznenin ağaçlar olduğu bu ormanda evler, arabalar ve çeşitli nesnelere birer eşlikçi olarak konumlanıyor.

Dört mevsim dimdik ayakta duran, Hesse'nin 'ölmez, bekler' dediği ağaçlar arasından geçiyoruz. Renkler hikâyeyi tamamlıyor; insanların ve hayvanların gölgesi, orman kenarındaki evler, ormanın orta yerinden geçen yol, bu hikâyeyi çeşitlendiriyor.

Turan'ın 'düş ormanı' dediği birliktelik, dostluk ormanı olarak da adlandırılabilir pekâlâ. Kökleri derinlere uzanan, başı aydınlığa

erişen; kimi zaman kırılğan kimi zaman sırt sırta veren ve kıyıma kurban giden bir dostluğu getiriyor karşımıza Demirel.

Bir ağacın altında veya ormanın ortasında dayken hiç kimseliğinin ya da hiçliğinin farkına varan kişinin

içindeki ormandan geçiriyor bizi Demirel; bazen bir masal anlatıyor bazen masalın ta kendisi olduğumuzu hissettiriyor. Kimi zaman ağaçlarla beraber yaşıyoruz kimi zaman da yanıyoruz orada. Ardından attığımız her adımla düşünüyoruz, Thomas Bernhard gibi: "Düşünen birinin yürüdüğünü görmekten daha anlamlı bir şey yoktur, tıpkı yürüyen birinin düşündüğünü görmekten daha anlamlı bir şey olmadığı gibi..."

Demirel'in bizi çıkardığı yolculukta Hayat Ağacı'na da rastlıyoruz. Çiçeklenen, yapraklarını döken, uykuya dalan ve uyanan bu ağaç, akıp giden yaşamı ha-

tırlatıyor. Sonra Pessoa'nın haklı sorusuyla yüzleşiyoruz: "Ağaçla ağacı görmek arasında /Düşün yeri nedir? Yaşayanla yaşam arasında/Irmak ne yandan akar?"

Çizgilerle ve renklerle ağaçların farklı var oluşlarını anlatan Demirel'in bizi yolladığı ormanda kâh tek başımıza geziniyoruz kâh yanımızda yoremizde silüetler beliriyor. Bazen onlarla buluşuyor bazen de ayrı düşünüyoruz. Düş ve düşüncenin kollarında bulduğumuz da oluyor kendimizi.

Ormanın gizeminde kaybolurken "ben de bir ağacım" diyerek William Blake'in cümlelerine varıyoruz: "Kimilerini gözyaşlarına boğan ağaç, kimileri için yalnızca yolu tıkayan bir engeldir. İnsan kendi neyse, gördüğü de odur."

Demirel'in resimleri, sonunda ağaç ormanı ile insan ormanını bir araya getiriyor; düşler, gerçekler ve gölgeler buluşuyor, hikâyeye çemberi tamamlanıyor. İzlenenler ve izleyenler aynı manzarada bütünleşiyor. Bir ağacın, ağaçların altında toplanıyor.

